

فخرالذین علی صفی

از لطافت‌های زندگی

لطایف و حکایت‌های لطایف‌الطوایف

به کوشش

شیخ لطف‌الدین عباسی

انتشارات فروزیه

سرشناسه	: فخرالدین صفی، علی بن حسین، ۸۶۸ - ۹۳۹ق.
عنوان قراردادی	: لطایف الطوایف. برگزیده
عنوان و نام پدیدآور	: از لطافت‌های زندگی: لطایف و حکایت‌های لطایف الطوایف / فخرالدین علی صفی؛ به کوشش شهاب‌الدین عباسی.
مشخصات نشر	: تهران : مروارید، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۱ص.
شابک	: 978-964-191-252-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتاب حاضر برگزیده‌ای از کتاب "لطایف الطوایف" اثر علی فخرالدین صفی است.
موضوع	: طنز فارسی - قرن ۱۰ق.
موضوع	: لطیفه‌های فارسی - قرن ۱۰ق.
رده بندی دهکده	: عباسی، شهاب‌الدین، ۱۳۴۵ - گردآورنده
شماره کتاب	: ۱۳۹۲ / ۶۰۴۶ / PIR۶۰۴۶
شماره کتاب	: ۸۳۷/۴
شماره کتاب	: ۳۱۹۶۳۳۷

انتشارات مروارید

انتشارات مروارید: تهران، خیابان انقلاب، روبه‌رو دانشگاه تهران، پلاک ۱۱۸۸
 دفتر: ۶۶۴۰۰۸۶۶ - ۶۶۴۱۴۰۴۶ - ۶۶۴۸۴۰۲۷ - ۶۶۴۱۴۰۴۶ - ۶۶۴۱۴۰۴۶ - ۶۶۴۱۴۰۴۶
 ص. پ. ۱۶۵۲ - ۱۱۸۸۵
 www.Morvarid-pub.Com

فخرالدین علی صفی

از لطافت‌های زندگی

لطایف و حکایت‌های لطایف الطوایف

به کوشش: شهاب‌الدین عباسی

حروفنگاری و صفحه‌آرایی: علم روز

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: طیف‌نگار

چاپ اول، بهار ۱۳۹۳

تیراژ ۱۱۰۰

ISBN 978-964-191-252-1

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۱-۲۵۲-۱

ریال ۱۱۵۰۰۰

از لطافت‌های زندگی

کتاب لطایف الطوائف مجموعه دل‌انگیزی از لطایف ظریف و حکایت‌های خواندنی است که در قرن دهم هجری قمری به قلم فخرالدین صفی (۸۶۸-۹۳۹ ه. ق) به نگارش درآمد. پدرش ملاحسین واعظ کاشفی بود، عابد و نویسنده بزرگ قرن نهم و صاحب آثار مشهوری چون روضه‌الشهدا، انوار السیاح و سیلاب مثنوی. صفی که خود صاحب آثار متعددی از جمله کتاب المیزبان و المیزان و شرح رشحات عین‌الحیات (۹۰۹ هجری قمری، در شرح احوال بزرگان عرفا و صوفی) است، در سال ۹۳۹ پس از طی دورانی دشوار و آشوب‌زده، لطایف الطوائف را با نثری روان به نگارش درآورد تا با «لطایف و نکات و ظرایف و حکایات» آن، اوقات خوشی برای اطرافیات و میزبانان خود پدید بیاورد. بر سر حواست در دل شرایط بسیار سخت و طاقت‌فرسای زندگی اجتماعی، به ملاقاتات، زمینه‌ای برای نشاط و شادمانی و در عین حال، نقد اجتماعی فراهم آورد. کتاب پُریمانی لطایف الطوائف حاصل این تلاش اوست که افزون بر ارزش‌های ادبی و درون‌مایه نشاط‌انگیز و سرگرم‌کننده خود، از حیث اطلاع‌رسانی و حتی هم‌گفتنی‌های بسیار دارد. صفی که احتمالاً حدود بیست سال به کمال وعظ و خطابه سرگرم بود، خوب می‌دانست با مردم چگونه حرف بزند و آن را به سبب سر ذوق بیاورد. او لطایف الطوائف را در آخرین سال زندگی خود، پس از عمری مطالعه و وعظ و تألیف و تجربه نوشتن. او این اثر را با ذهنیتی منضبط و با ترتیب و طبقه‌بندی شایان توجه در چهارده باب و ۱۱۰ فصل و در مجموعه به ۷۰۹ حکایت، تنظیم کرده است. به تعبیر استاد غلامحسین

یوسفی، ”روش درست و دقیق مؤلف در تألیف و تقسیم موضوعات، عیناً مانند کتابی است که در قرن بیستم محصول یکی از پیشرفته‌ترین فرهنگ‌های جهان باشد.“ در لطایف‌الطوایف، گروه‌های مختلف مردم، حتی آنان که بی‌نام و نشان‌اند حضور دارند. باری، لطایف‌الطوایف یک کتاب طنز و مطایبه ساده نیست بلکه در قالب حکایات و لطایف و امثال و حکم و گزیرگویه‌ها می‌کوشد ذهن و زبان خواننده را غنا و طراوت ببخشد. ا. وارم شما هم با این کتاب تجربه خوب و خوشایندی داشته باشید.

www.ketab.ir

فهرست

حکایت یک برنده ۱۳ حکایت یک کتاب ۱۹

[باب اول]

در بیان بعضی از مطایبات حضرت پیغمبر

با وصره خود و اولاد و اصحاب ۳۱

۱. حضرت محمد و مزاح راست ۳۳ ۱. رکوع طولانی ۳۸
۲. کی بیشتر خرما خورده؟! ۳۳ ۲. با همه اعضای خود ۳۹
۳. بر دوش پیامبر ۳۴ ۳. مراتب خوش قیافه بودن ۳۹
۴. من شتر تو می شوم ۳۴ ۴. خرد خود را با چشم درد ۴۰
۵. حسین از من است ۳۵ ۵. هرگز در آن ۴۰
۶. شتری برای سواری ۳۶ ۶. شوخی در دین ۴۱
۷. خریدار اصلی ۳۶ ۷. اگر این ناقه را بکش ۴۲
۸. آه از دست این شتر سرکش! ۳۷ ۸. شوخی با پیرمرده ناب ۴۳
۹. سفیدی در چشم ۳۸ ۹. هدیه دادن مجانی ۴۴
۱۰. زنان پیر به بهشت نخواهند رفت! ۳۸

[باب دوم]

در ذکر بعضی از نکات شریفه و حکایات

لطیفه ائمه معصومین (ع) ۴۷

۲۰. همه با خود می کنی ۴۹ ۲۲. محاسبه ریاضی حضرت علی ۵۰
۲۱. حاضر جوابی قاطع ۴۹ ۲۳. قضاوت برنده ۵۱

۲۴. طفل شیرخواره بر بام خانه ۵۲
 ۲۵. عزیزترین نوشیدنی ۵۲
 ۲۶. مهار خشم و توسل به یک آیه ۵۲
 ۲۷. ترک تعلق از دنیا ۵۳
 ۲۸. مهریه ناچیز و زناشویی بزرگ ۵۳
 ۲۹. قدر پدر ۵۴
 ۳۰. دلیل هستی خدا ۵۴
 ۳۱. فقه بیگانه ۵۵
 ۳۲. بنده در گناه اختیار دارد یا نه؟ ۵۵
 ۳۳. طیب الهی ۵۵
 ۳۴. آرزوی مرگ از خدا ۵۶
 ۳۵. در خلوت با خدا ۵۶
 ۳۶. به قدر همت ۵۷

[باب سوم]

در ذکر حکایات لطیفه ملوک و نکات ظریفه سلاطین ۵۹

۴۷. وقتی پای دشمن دوم در میان است ۶۱
 ۴۸. امان گرفتن زیرکانه ۶۱
 ۴۹. مردم‌داری و خداپرستی ۶۲
 ۵۰. چیرگی بر نفس ۶۲
 ۵۱. ادب در پذیرفتن هدیه ۶۳
 ۵۲. میزبانی از ملخ‌ها ۶۳
 ۵۳. بانگ تو آزارنده‌تر است ۶۴
 ۵۴. آن مشاور خشن! ۶۵
 ۵۵. ما غلام‌ها هم آدمیم! ۶۵
 ۵۶. بی‌بال ۶۱
 ۳۸. دسره ریاکاری ۶۱
 ۳۹. خواستار عیسای سرزمین‌های ۶۲
 ۴۰. درمانگری روح امام ۶۲
 ۴۱. ترک شهوت ۶۳
 ۴۲. سه تحفه شاهانه ۶۳
 ۴۳. تبدیل کاغذ به سرب ۶۴
 ۴۴. یا به کار مردم برس یا بمیر ۶۵
 ۴۵. چون چهارپا مباش ۶۵
 ۴۶. هشتاد هزار گوسفند! ۶۵

[باب چهارم]

در لطایف امرا و مقربان و ظرایف و ریاض دیوان ۷۱

۵۶. مال بده سرت را نگه دار! ۷۳
 ۵۷. از ادعای پیامبری تا تیمارستان ۷۳
 ۵۸. آب روی زمین، مردم زیر زمین! ۷۴
 ۵۹. تأثیر دعای خیر مردم ۷۴
 ۶۰. دردسره‌های لاف‌زنی ۷۵
 ۶۱. در کنار خندق هرات ۷۵
 ۶۲. واعظ به حفظ خودعمل ۷۶
 ۶۳. بخشنده ستم ۷۶
 ۶۴. این که کالای خود را ۷۷
 ۶۵. سرای ما کاروان است ۷۷
 ۶۶. راه جلب احسان ۷۷

[باب پنجم]

در لطایف ادیبان و متشیان و ندیمان

سپاهیان و دلیران در مناظره پادشاهان ۷۹

۶۷. خدا راست‌گوتر است ۸۱
 ۶۸. ای نعوذ بالله! ۸۲

۳۹. نام ابلهان این شهر را بنویس..... ۸۲
 ۷۰. فرار با اسب لاغر لنگ؟!..... ۸۳
 ۷۱. دو چیز لاغر..... ۸۳
 ۷۲. جامه‌های من کو؟..... ۸۳
 ۷۳. دزد را خود هیچ گناهی نیست!..... ۸۴
 ۷۴. دلیری دهقان ستم‌دیده..... ۸۴
 ۷۵. سر تویی درد را کجا برم؟..... ۸۵
 ۷۶. سخن حق در برابر حاکم ستمگر..... ۸۵
 ۷۷. پدرم در باغ‌های ملوک..... ۸۶
 ۷۸. جوان دزد و دفاع پیرزن..... ۸۶
 ۷۹. اگر خدا به تو نظر داشت..... ۸۷
 ۸۰. دورکننده مردمان از دین..... ۸۸
 ۸۱. زنی در برابر عمرولیث..... ۸۸

[باب ششم]

در لطایف اعراب و نکات فصحا و بلغا و ذکر حکم و امثال ایشان ۹۱

۹۱. نمی‌گذاریم سرد شود!..... ۱۰۱
 ۹۲. میراث زمانی..... ۱۰۱
 ۹۳. خلافت خانگی..... ۱۰۲
 ۹۴. جوحی سوگند می‌خورد!..... ۱۰۲
 ۹۵. محضر امام حسین..... ۱۰۲
 ۹۶. چگونه‌ای با این سرمای سخت؟..... ۱۰۳
 ۹۷. ابوالعینا در اصفهان..... ۱۰۳
 ۹۸. در محاصره حسد برنده و ... ۱۰۴
 ۹۲. خنده بر..... ۹۳
 ۹۳. پیاپی آب روی‌ها..... ۹۳
 ۹۴. دو بلا می‌شود..... ۹۴
 ۹۴. از آداب میرایی..... ۹۴
 ۹۴. حجاج و اعرابی..... ۹۴
 ۹۶. سخنوری بی‌دردسری..... ۹۶
 ۹۷. هارون الرشید و برابی..... ۹۷
 ۹۹. خاک‌آلود باد بینی بخیل‌ها!..... ۹۹
 ۹۰. یک شتر بیاورید دو شتر ببرید!..... ۱۰۰

[باب هفتم]

در لطایف و مواظظ و شایسته‌ها و نکات و

علما و قضات و فقها و اصحاب تفسیر ۱۰۸

۹۹. اوصاف پارسایان..... ۱۰۷
 ۱۰۰. رحمت خداوند بر نیکوکاران..... ۱۰۸
 ۱۰۱. داد گدایان و داد گدایی..... ۱۰۸
 ۱۰۲. ای، ایلیس تو حیا نکردی؟!..... ۱۰۸
 ۱۰۳. خزانة‌های بسته..... ۱۰۹
 ۱۰۴. شیخ نجم‌الدین نسفی بر در ... ۱۱۰
 ۱۰۵. ای کاش خاک بودم..... ۱۱۰
 ۱۰۶. آن جثه کوچک تو!..... ۱۱۰
 ۱۰۷. کاری نکردی، عرق کرده!..... ۱۱۱
 ۱۰۸. یکی دیگر می‌افتد گردن من ... ۱۱۱
 ۱۰۹. امیدوارم گردن هم بشکنند!..... ۱۱۲
 ۱۱۰. میزبانی به شایسته‌ها و کیش!..... ۱۱۲
 ۱۱۱. برخیز ای قاضی!..... ۱۱۳
 ۱۱۲. چشم مظلوم و چهره ظالم..... ۱۱۳
 ۱۱۳. تو برو کار خودت را بکن..... ۱۱۳
 ۱۱۴. قاضی با فراست..... ۱۱۴
 ۱۱۵. تو خودت اقرار کردی..... ۱۱۴
 ۱۱۶. پول در پای درخت..... ۱۱۵
 ۱۱۷. گواهی برگ‌ها..... ۱۱۶
 ۱۱۸. قاضی تیزهوش..... ۱۱۷

۱۱۹. پاسخ سه اعتراض ۱۱۷
 ۱۲۰. دروغ‌گویی و رسوایی ۱۱۸
 ۱۲۱. قسم بر دوزخی بودن حجاج ۱۱۸
 ۱۲۲. به سمت جامه‌های خرد ۱۱۹
 ۱۲۳. من و ریاکاری؟ هرگز! ۱۱۹
 ۱۲۴. واعظ و واقع‌بین ۱۱۹

[باب هشتم]

در لطایف حکمای متقدمین و

متأخرین و حکایات عجیبه معبرین و منجمین ۱۳۱

۱۲۵. بدترین و بهترین عضو ۱۲۳
 ۱۱. خانه خوب خالی ۱۲۳
 ۱۲۷. سخن حکیمانه ۱۲۴
 ۱. آب دریا ۱۲۴
 ۱۲۹. بدترین زر دارم ۱۲۴
 ۱۳۰. علم بی‌درمان ۱۲۵
 ۱۳۱. وقت غروب ۱۲۵
 ۱۳۲. می‌آشامد عسل ۱۲۵
 ۱۳۳. عقل خود را حفظ کن ۱۲۵
 ۱۳۴. معالجه‌ای شگفت ۱۲۶
 ۱۳۵. درمان به واسطه ملخ‌ها ۱۲۷
 ۱۳۶. رابطه‌های ظریف ۱۲۸
 ۱۳۷. تو آدمیزادی؟! ۱۲۹
 ۱۳۸. دل‌شوره شعری ۱۲۹
 ۱۳۹. شرم از مردگان ۱۳۰
 ۱۴۰. منجم بر سر دار ۱۳۰
 ۱۴۱. منجم در جستجوی دزد ۱۳۰
 ۱۴۲. منجم و انگشتی گم شده ۱۳۱
 ۱۴۳. علمی که سر بر باد داد ۱۳۱
 ۱۴۴. پیش‌بینی شگفت‌انگیز ابوریحان ۱۳۲
 ۱۴۵. تعبیر گران‌قیمت یک خواب ۱۳۳
 ۱۴۶. هوشمندی یوزرجمهر در ۱۳۴
 ۱۴۷. تعبیر خواب ابن‌سیرین ۱۳۶
 ۱. دو تعبیر مختلف ابن‌سیرین از ۱۳۶
 ۱۴۹. پانهادن بر بال جبرئیل ۱۳۷

[باب نهم]

در لطایف شعرا و بدیهه گفتن‌ها و در حل‌ها و

ذکر بعضی از عجایب صنایع شعری و غم‌ای بدیع فکری ۱۳۹

۱۵۰. بهای سه کلمه حکمت ۱۴۱
 ۱۵۱. جایگاه کلمه نفی ۱۴۲
 ۱۵۲. مگس نقطه‌گذار ۱۴۲
 ۱۵۳. بذل و بخشش حافظ ۱۴۲
 ۱۵۴. تو هم این وسط نقشی داری ۱۴۳
 ۱۵۵. سلمان‌ساوجی و عبیدزاکانی در ۱۴۳
 ۱۵۶. شاعر می‌دزدیم! ۱۴۵
 ۱۵۷. سگان و دل‌بندان ۱۴۵
 ۱۵۸. از جمال تا جمال ۱۴۵
 ۱۵۹. در لعنت ۱۴۶
 ۱۶۰. چرا به ولایت خود می‌روی؟ ۱۴۶
 ۱۶۱. در کدام گور می‌خوابی ۱۴۶
 ۱۶۲. آن‌که پیش‌تر است ۱۴۷
 ۱۶۳. جواب خدا را چه می‌دهی ۱۴۷
 ۱۶۴. آویختن شعر بر دروازه شهر ۱۴۷
 ۱۶۵. باز پندارم تویی! ۱۴۷
 ۱۶۶. خادم سرخ ۱۴۸
 ۱۶۷. محمود غزنوی و ایاز ۱۴۸

۱۶۸. شاه پشیمان.....	۱۴۹.....
۱۶۹. طلوع فردوسی.....	۱۵۰.....
۱۷۰. پای در زنجیر و کف بر لب.....	۱۵۲.....
۱۷۱. شرط جان‌گذاری.....	۱۵۲.....
۱۷۲. شهادت عطار.....	۱۵۳.....
۱۷۳. جام از کف یار.....	۱۵۳.....
۱۷۴. تنها وصل جانان.....	۱۵۴.....
۱۷۵. فریاد ز دست فلک.....	۱۵۴.....

[باب دهم]

در لطایف ظریفان از مردان و زنان ۱۵۷

۱۶۷.....	۱۷۶. پروردگار ما.....
۱۶۷.....	۱۵۹.....
۱۶۷.....	۱۵۹. عدالت از فرق سر تا نوک پا!.....
۱۶۷.....	۱۶۰. اعتراف به زندگی.....
۱۶۷.....	۱۶۰. در دست مردن عمرین.....
۱۶۸.....	۱۸۰. به کار نیاورد پس گردنی بزنید!.....
۲۰۰. منجمان زبردست.....	۱۶۱.....
۲۰۱. پیش از من و تو.....	۱۶۱.....
۲۰۲. تیغ شعر عبید زاکانی.....	۱۶۱.....
۲۰۳. شوهران در گور.....	۱۶۲.....
۲۰۴. تعزیت در خانه ماست.....	۱۶۲.....
۲۰۵. نوزاد بادپا.....	۱۶۳.....
۲۰۶. سه روایت از زندگی مردان.....	۱۶۳.....
۲۰۷. پاسخ یک زن عارف.....	۱۶۳.....
۲۰۸. امتحان نردبانی.....	۱۶۳.....
۲۰۹. آفرینش دایمی بود.....	۱۶۳.....
۲۱۰. کار برای ازگشت زود.....	۱۶۴.....
۲۱۱. من و عمل شست هستم.....	۱۶۴.....
۲۱۲. اصمعی در.....	۱۶۵.....
۲۱۳. می‌خواهم دیگران خوش باشند.....	۱۶۵.....
۲۱۴. از شوهرم پرس.....	۱۶۵.....
۱۸۶. حماقت آشکار.....	۱۶۶.....
۱۸۶. عاقل‌ترین مردمان.....	۱۶۶.....
۱۸۷. جواب دندان‌شکن.....	۱۶۶.....
۱۸۸. بلای جان مردم.....	۱۶۶.....
۱۸۹. اگر شما را قناعت بود.....	۱۶۶.....
۱۹۰. همیشه ناخوشایند.....	۱۶۶.....
۱۹۱. دعای سَری سقطی برای.....	۱۶۶.....
۱۹۲. آدم‌برفی زنده!.....	۱۶۶.....
۱۹۳. خرس از تو بهتر است!.....	۱۶۶.....
۱۹۴. جوحی و جمع نابینایان.....	۱۶۶.....
۱۹۵. سبقت گرفتن از یکدیگر.....	۱۶۶.....

[باب یازدهم]

در حکایات و لطایف بخیلان و پرخوران و طفیلیان ۱۷۵

۲۱۹. محاسبه نونی.....	۱۷۷.....
۲۲۰. غذا خوردن با همه وجود!.....	۱۷۷.....
۲۲۱. فقط دو بیت!.....	۱۷۸.....
۲۱۵. این سخاوتمندان را ببین!.....	۱۷۷.....
۲۱۶. پدر من و تو آدم است.....	۱۷۷.....
۲۱۷. بخشندگی‌ات ما را کشته!.....	۱۷۸.....
۲۱۸. عسلیکم!.....	۱۷۹.....

[باب دوازدهم]

در لطایف طامعان و دزدان و گدایان و کوران و کران ۱۸۱

۲۲۲. سنگ عبرت آموز..... ۱۸۳	۲۳۱. مرا سوگند داده‌اند گدایی نکنم. ۱۸۸
۲۲۳. دوییدن در پی دروغ خود..... ۱۸۳	۲۳۲. گدای هوش‌رُبا..... ۱۹۰
۲۲۴. دو دزد..... ۱۸۴	۲۳۳. طیبِ احول..... ۱۹۱
۲۲۵. دزد جaro به دست..... ۱۸۴	۲۳۴. هارون‌الرّشید و پارسای نابینا..... ۱۹۲
۲۲۶. من دزدم یا تو؟!..... ۱۸۴	۲۳۵. متوکل و ابوالعینا..... ۱۹۲
۲۲۷. عیار در میان کاروانسرا..... ۱۸۵	۲۳۶. ما هیچ هم نیستیم؟!..... ۱۹۳
۲۲۸. درس گدایی..... ۱۸۶	۲۳۷. چراغی برای دیگران..... ۱۹۳
۲۲۹. من کلاه زنده..... ۱۸۷	۲۳۸. نابینا و همسر زشت‌رو..... ۱۹۳
۲۳۰. من کلاه زنده..... ۱۸۸	۲۳۹. مرگ بر تو مبارک باد!..... ۱۹۴

[باب سیزدهم]

در مأمون و کودکی و غلامان و کنیزکان زیرک و تیزفهم ۱۹۵

۲۴۰. مأمون در کودکی..... ۱۹۷	۲۵۲. مکافات ناسزاگویی..... ۲۰۱
۲۴۱. جمع مسواک چنانچه..... ۱۹۷	۲۵۳. جوحی در برابر آینه..... ۲۰۲
۲۴۲. نه من کوچک‌تر از هر کدام..... ۱۹۷	۲۵۴. خانه‌بی‌ساز و برگ..... ۲۰۲
۲۴۳. بهتر از انگشتی..... ۱۹۸	۲۵۵. دانایی و فراموشی..... ۲۰۲
۲۴۴. فهم امین و مأمون..... ۱۹۸	۲۵۶. پادشاه و غلام طبق به دست..... ۲۰۳
۲۴۵. کودک زیرک و میراث پدر..... ۱۹۹	۲۵۷. شاه و خدمتکاری که نان..... ۲۰۴
۲۴۶. اگر در جوانی از خدا شرم..... ۲۰۰	۲۵۸. در دنیا چه آرزوهایی داری؟..... ۲۰۴
۲۴۷. ابوالعینا و پسر خردسال..... ۲۰۰	۲۵۹. پادشاه و حوایانی که زبان..... ۲۰۴
۲۴۸. مرا تنبیه مکن..... ۲۰۰	۲۶۰. احتیاج به غیسی..... ۲۰۵
۲۴۹. کودک و معلم..... ۲۰۰	۲۶۱. درد مشترک..... ۲۰۵
۲۵۰. مرد دیگری نبود که همسرش..... ۲۰۱	۲۶۲. غلام آیند را..... ۲۰۶
۲۵۱. از ترس تنگدستی..... ۲۰۱	

[باب چهاردهم]

در لطایف و حکایات ابلهان و کذابان و مدعیان نبوت و دیوانگان ۲۰۷

۲۶۳. باز پرواز کرد دروازه را ببندید!..... ۲۰۹	۲۶۷. سهم خودم را می‌زنم..... ۲۱۱
۲۶۴. کاسبکاری یا نیکوکاری؟..... ۲۰۹	۲۶۸. کاراز محکم‌کاری عیب نمی‌کند!..... ۲۱۱
۲۶۵. ابلهی هم عالمی دارد!..... ۲۱۰	۲۶۹. فرار از پرشگران قبر..... ۲۱۱
۲۶۶. تو بزرگ‌تری یا برادر تو؟..... ۲۱۱	۲۷۰. ترسا و معلم..... ۲۱۲

۲۷۱. در پی آواز خود ۲۱۲
 ۲۷۲. جستن سوزن در بیرون خانه ۲۱۲
 ۲۷۳. ابله و زنبور ۲۱۲
 ۲۷۴. فرار یک ابله ۲۱۳
 ۲۷۵. دو ابله در صحرا ۲۱۳
 ۲۷۶. جمع ابلهان! ۲۱۳
 ۲۷۷. حقایق دشوار تعداد شتران ۲۱۴
 ۲۷۸. چندان نر هم نبود! ۲۱۵
 ۲۷۹. اگر مرا می‌دزدیدند چه می‌کردم؟! ۲۱۵
 ۲۸۰. تا من نگویم نگفته باشد ۲۱۵
 ۲۸۱. راجع به گوسفند دروغگو ۲۱۶
 ۲۸۲. هرگز به من نگفتی؟ ۲۱۶
 ۲۸۳. دیوانه و ابله در بوستان ۲۱۶
 ۲۸۴. تو را که بکشد ۲۱۷
 ۲۸۵. دوستی نسیه نداریم ۲۱۷
 ۲۸۶. سنگ بهتر است یا تو؟ ۲۱۷
 ۲۸۷. نجات از خشکسالی یا والی؟ ۲۱۸
 ۲۸۸. محمود غزنوی تیمارستان ۲۱۸
 ۲۸۹. من دیوانه‌ام یا تو؟! ۲۱۸
 ۲۹۰. شما دیوانه‌های آزادید! ۲۱۹
 ۲۹۱. گریختن به سوی آخرت ۲۱۹
 ۲۹۲. پروردگار خود را می‌شناسم ۲۲۰
 ۲۹۳. خوردن خرما با هسته! ۲۲۰
 ۲۹۴. بهلول و شمارش عاقلان بصره ۲۲۰
 ۲۹۵. دیوانه و حبشی ۲۲۰
 ۲۹۶. درمانگری یک دیوانه ۲۲۰
 ۲۹۷. بر درِ دروازه وصال ۲۲۱

www.ketab.ir